

Midvinterräkningen av sjöfåglar på Stockholms inre vatten

2021-01-16

Vinterns räkning fungerade som alltid på bästa sätt. Vädret var väl inte på topp – några lätta snöbyar förekom men jag tror inte att de störde räkningarna. Möjligen något när det gällde observationer av övriga fågelarter.

På vanligt vis räknade Gunnar Dolk, jag undertecknad, Viggo Norrby, Stefan Paulin, Svante Söderholm och Mats Gothnier sina fasta områden. Vid område tre medverkade också Aron Norrby, och vid område fyra utförde Stefan räkningen ensam då pandemin orsakade problem för flera att delta.

Som vanligt numera hade den inledande vintern varit mycket mild och sjöarna i Östra Svealand var i huvudsak helt isfria hela tiden, vilket borde ha orsakat att rätt få sjöfåglar skulle förekomma på de inre vattnen i Stockholm. En köldknäpp fyra - fem dagar just under dagarna före räkningen medförde nog att en del sjöfåglar dock sökte sig in mot Stockholm.

Trots den lite kyliga perioden var vattnen i stort sett helt isfria under räkningsdagen.

Djurgårdsbrunnsviken var dock till större delen istäckt och i den inre delen av Svindersviken låg isen.

Årets sjöfågelsiffror höll sig nära genomsnittet för de 21 år som räkningarna nu har pågått. (Se tabellen). Alltså inga större avvikelser för flertalet arter. Antalet vingar var dock ganska få medan sothönan nådde sin näst högsta siffra genom åren. Storskarven satte återigen nytt rekord med 123 skarvar.

Mats noterade tre brunandshanar på Hammarby sjö och vid Sickla sluss två rörhöns, av allt att döma 2K-fåglar. Arten har under 2020 häckat i området. Elva snatteränder kunde Svante räkna vid Isbladsviken – Blockhusudden, och vid Biskopsudden observerade han en smådopping.

Skrattmåsen förekom i betydligt mindre antal än för några år sedan. Förutom sjöfåglarna räknar vi numera också vissa tättingar. Där visade koltrasten sitt näst högsta antal sedan räkningarna påbörjades 2016. Förvånansvärt små variationer förekommer vanligtvis mellan åren.

Siskorna uteblev så gott som helt – endast två överflygande gråsiskor hamnade i protokollet.

Övriga fågelobservationer

Sydsträckande sångsvanar brukar ses över Stockholmsområdet när sjöarna uppe i Uppland börjar frysa till för vintern. Viggo och Aron såg en ensam sydsträckande sångsvan 09:42. Stefan hörde en sträckande flock som passerade någonstans söder om inloppet till Stockholm 11:17 och Mats såg en flock på tio sångsvanar som var på väg söderut över Kvarnholmen 11:30.

Någon havsörn fick vi inte se denna gång. En gammal duvhökhona sågs inflygande på jakt över Reimersholme från Bergsundsområdet 09:20 och en adult duvhök sågs vid Rosenbad 09:40. (Kjell respektive bröderna Norrby).

Två jagande sparvhökar sågs av Svante i området Isbladsviken – Isbladsmatningen och på Södra Djurgården iaktogs minst en, troligen två ormråkar. Ormråkar har nu setts där vid midvinterräkningarna under de tre senaste åren. Vid Skansens entré såg Svante också två ringduvor. Flera större hackspettar förekom inne i Stockholm varav en hördes trummande på Reimersholme. Fyra sidensvanor iaktogs av Mats i parken vid Svindersviks 1700-talsgård, liksom en rödhake vid Ryssviken.

Två gärdsmysar förekom vid Isbladskärret och en på Kastellholmen (Svante respektive bröderna Norrby). Gunnar observerade en stjärtmesflock på minst fem fåglar vid Barnhusbron på Kungsholmen, mitt inne i Stockholm.

En ny fågelart för våra midvinterräkningar blev den tofsmes som Svante observerade vid Isbladsmatningen.

Korpar ses och hörs allt oftare numera inne i Stockholm. Ett ropande par flög över Reimersholme på låg höjd mot väster vid niotiden och Mats såg senare ett annat par som höll till vid Kvarnholmen.

På Djurgården häckar korpen och där såg Svante en vid Rosendal.

Bofinkar observerades på flera håll: 11 ex förekom i området vid Isbladsviken – Isbladsmatningen.

Två bofinkar sågs av Stefan vid en fågelmatning intill Nobelparken och vid en matning i

koloniområdet på Långholmen sågs ytterligare en bofink. Ingen bergfink iaktogs vid årets räkning.

En steglitsflock på hela 25 ex iaktogs av bröderna Norrby på Skeppsholmen och vid

Smedsuddsbadet, på Kungsholmen, såg Gunnar tre steglitsar.

Två domherrar sågs av Mats vid Svindersviks gård och på Södra Djurgården förekom fyra respektive två domherrar vid Isbladskärret och Blockhusudden.

Totalt observerades 46 fågelarter i Stockholm i samband med årets midvinterräkning av sjöfåglar på Stockholms inre vatten.

Förutom fåglar såg Mats också en **gråsäl**, vilken vid 11-tiden stack upp huvudet ur vattnet utanför Kvarnholmen. Det var andra gången som en gråsäl observerades i samband med våra räkningar – förra gången hände det 2011.

Färska rävspår (ej hund) såg jag i snön i strandkanten nära Hammarbyslussen, på Södermalmsidan.

Räven hade sedan hemtamt krupit under ett stängsel och in till en båtklubb i området.

Kjell Eriksson

Tabell: se nästa sida

Bilaga: Tabell SJÖFÅGELRÄKNING PÅ STOCKHOLMS INRE VATTEN 2021-01-16

Väder: Mulet, tidvis några lätta snöbyar. Svag västvind. -2 grader. Närmast helt isfritt.

1. Kungsholmen och Lilla Essingen: Gunnar Dolk. **2.** Reimersholme, Långholmen och Södermalm: Kjell Eriksson. **3.** Gamla stan, Skeppsholmen och Kastellholmen: Viggo Norrby och Aron Norrby. **4.** Norra Djurgårdsrutten: Stefan Paulin. **5.** Runt Södra Djurgården: Svante Söderholm. **6.** Hammarby sjö, Danvikskanalen, ut mot Kvarnholmen och in i Svindersviken: Mats Gothnier

ART	KOD	1	2	3	4	5	6	
GRÄSAND	ANAPL	467	226	794	267	37	117	1908
SNATTERAND	ANAST					11		11
BLÄSAND	ANAPE							
STJÄRTAND	ANAAC							
SKEDAND	ANACL							
BERGAND	AYTMA							
VIGG	AYTFU	13	12	169	1	22	37	254
BRUNAND	AYTFE						3	3
KNIPA	BUCCL			12	9	22	4	47
ALFÅGEL	CLAHY							
EJDER	SOMMO							
SMÅSKRAKE	MERSE							
STORSKRAKE	MERME	11	48	20	242	107	5	433
SALSKRAKE	MERAL							
GRAVAND	TADTA							
KNÖLSVAN	CYGOL	26	1	214	5	6	8	260
SÅNGSVAN	CYGCY			14		1		15
KANADAGÅS	BRACA			19				19
RÖRHÖNA	GALCH						2	2
SOTHÖNA	FULAT	38	17	178	42	105	107	487
STORSKARV	PHACA	11	27	31	2	47	5	123
GRÅHÄGER	ARDCI	4	1	--	16	12	3	36
SMÅDOPPING	TACRU					1		1
Skrattmåås		39	25	96	13	6	29	208

Fiskmås		4	15	9	--	2	3	33
Gråtrut		43	17	67	25	6	8	166
Havstrut		2	1	1				4

KOLTRAST 1. 6 ex 2. 39 ex 3. 7 ex 4. 25 ex 5. 60 ex 6. 10 ex = 147 ex

BJÖRKTRAST 1. 1 ex 2. 10 ex 3. 5 ex 4. -- ex 5. 11 ex 6. 3 ex = 30 ex

GRÅSISKA 1. 1 ex 2. -- ex 3. -- ex 4. -- ex 5. 1 ex 6. -- ex = 2 ex

GRÖNSISKA -- -- -- -- -- -- = 0 ex